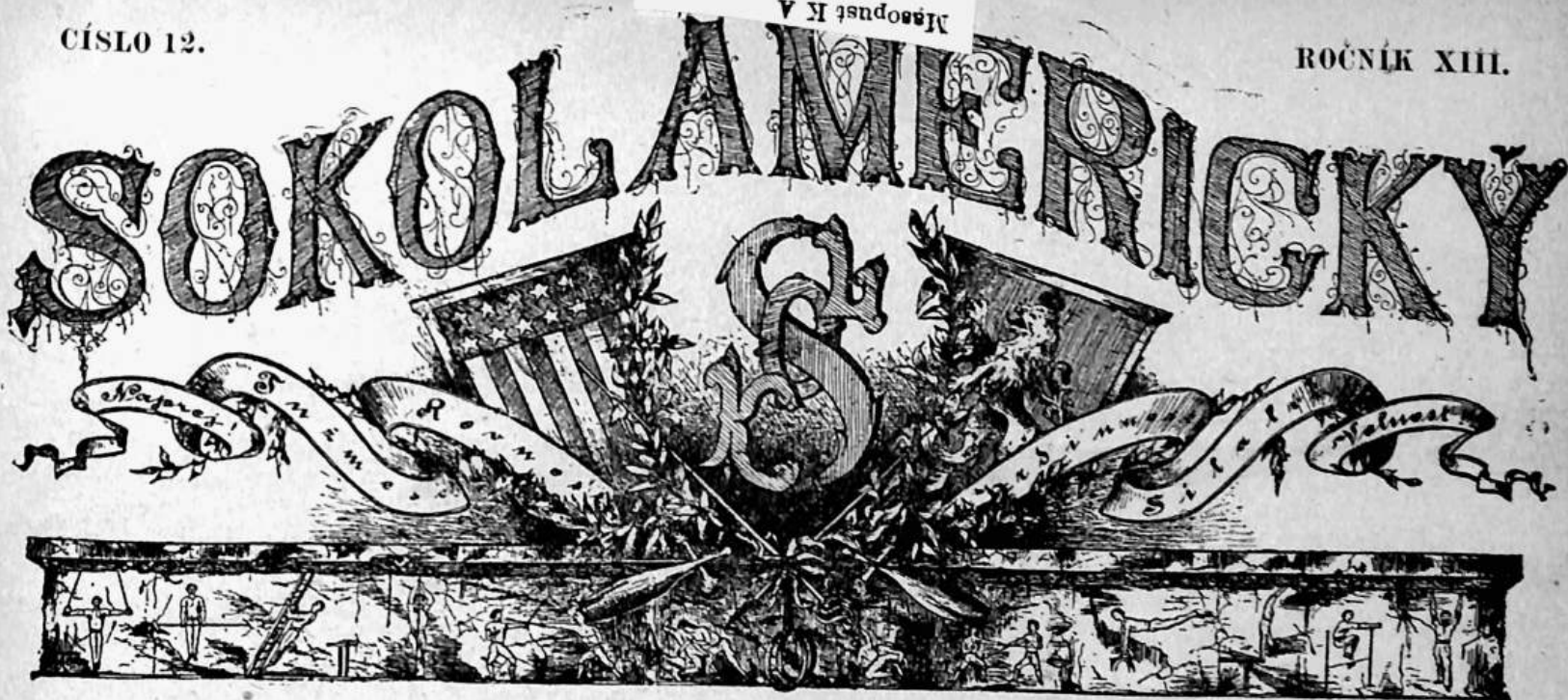

Missopnst K A
900 N Bond st

Předplatné pro členy na rok... 50c.
Pro nečleny..... 50c.
Do Čech na rok..... 1 zl. 50 kr.

Milwaukee, Wis., dne 15. prosince 1891.

Adresa:
Sokol Americký, 1916 Cold Spring Av
Milwaukee Wis.

O cvičení mládeže.

Jednou z prvých povinností každého sokolského sboru jest pečovat o to, aby mládež pěstováním tělesných cvičení byla tužena, aby vzdělávána jsouc nejen duševně, ale též tělesně, zdárně prospívati mohla. Že plnění uvedené povinnosti jest pro každý náš sbor též otázkou jeho budoucího bytí, snadno každý nahlédne, kdo jen poněkud obezručím jest s poměry v našich sokolských tělocvičnách, v nichž cvičící členstvo téměř výhradně záleží z těch, kteří byli od mládí co žákové tělocvik pěstovali. Z té příčiny ovšem každý sbor, jemuž není budoucnost jeho věci lhostejnou nucen jest dbáti horlivě o to aby cvičení mládeže v rozměrech co nejširších v skutek uváděl.

Celkem dlužno uznati, že v všech snad sborů našich jeví se dosti dobré a upřímné vůle mládež tělocvičně vzdělávati, však žel ušlechtilá tato snaha dosud nesetkává se všeobecně s takovým úspěchem jakého musíme se dočiniti, nemáli práce naše bytí polovičatou. Příčiny proč cvičení mládeže neprospívá u nás měrou náležitou jsou dvě: Prvou a hlavní příčinou, jež jeví se co neodstranitelná překážka, o kterou snahy naše se tříští, jest nevědomost, netečnost, na mnoze i nesevědomitost našich krajanů; druhou pak příčinou jsou nedostatek prostředků, jimiž mohou se sbory sokolské šíření cvičení mládeže domáhati.

Nejsme nikterak nespravedlivými, jestliže na obecnost naše, na jeho nevědomost, netečnost a v mnohých případech i nesevědomitost tuto poukážeme, co na hlavní překážku proč mládež naše nepěstuje dosti tělocvik.

Ač snad o věci sokolské nevědomělych našich krajanů není teď, po téměř třicetiletém působení její, počet značný, jest za to tím více těch, kteří jsou k snahám našim úplně neteční, nevěnujíce jim ani tolik pozornosti, aby přemýšleli o nich zda jsou snahy ty podpory hodny či nikoliv; největší pak počet bude as těch,

kteří jsouce zdravým rozumem nuceni nahlédnouti prospěch plynoucí mládeži z pěstování tělocvik, jsou do té míry nesevědomiti, že nedbají o to, aby dětem jejich prospěchu toho bylo v pravý čas poskytnuto.

Abychom nebyli snad kárání že úsudek náš v této věci jest přísný, poukážeme každého, aby povšimnul si jen jak ku př. němečtí rodičové dbají o to by dítkám jejich byla poskytnuta příležitost cvičiti a jak u věci té počínají si naši čeští páni rodičové. Výkazy počtu žactva v tělocvičnách turnerských spolků se tržícího porovnány s výkazy počtu žactva našeho mluví zřejmě. Co v turnerských tělocvičnách cvičí žactva v každé několik set, nalezneme v tělocvičnách našich žactva po sporých desítkách.

Toť ovšem pro nás vysvědčení velmi špatné.

Nazvali jsme nedbání rodičů o tělesnou výchovu jejich dětí nesevědomitostí a výrazu toho užito pro takové rodiče správně, kteří vědouce, že by dětem svým prospěli, kdyby poskytli jim příležitost tělocvik pěstovati, nenčiní tak, nestarajíce se o ně měrou povinnou.

Však jdou též rodičové jimž opičí láska zbraňuje postarati se o řádný tělesný vývoj svých dítek, jež jediné pěstováním tělocvik mohou jim pojistiti. Tu zvláště matky vynikávají onou nešťastnou opičí láskou, která na jedné straně nechce aby dítky jejich si „kosti tělocvikem lámaly“ a na druhé straně jim nahání ničím neopodstatného strachu, že by v tělocvičně dítky jejich přišly k úrazu.

Proti hlouposti, těžko jest bohům bojovati, a tu není divu, že i my proti hlouposti a zanedbnosti jen se sporým úspěchem válčíme.

Až bude tělocvik řádně do škol zaveden, až při každé škole bude tělocvična, v níž žactvo obojího pohlaví bude povinno cvičiti, pak teprve bude zlomen odpor, který tělocvik mládeže kladou krátkozraké matky. Až se bude pohlížeti na tělocvik mládeže, co na předmět vyučování mající aspoň tolik důležitosti jako vyučování čtení a psaní, pak teprve i naši krajané

z donucení budou se starati o tělesné vychování svých dítek.

Jest to ovšem velmi smutné, že musíme býti k dobré a prospěšné věci teprve donucováni i že těch, kteří na takové donucování čekají, jest počet tak veliký.

Jak omluvíme se sami sobě při oslavě 300 výročí narození Jana Amosa Komenského, že tak málo dosud jsme dbali jeho učení, které u jiných národů a hlavně u našich odvěkých nepřátel Němců nalezlo mnohem více porozumění a rozšíření.

Škoda že v snahách ušlechtilých, a v práci, jež by nás na jisto povznésti musila, necháváme se jinými předčítí. Škoda že snahy ušlechtilé, které by, jsouce všeobecně námi podporovány a pěstovány, musily přinést nám značných úspěchů, naleznou u nás jen sporých podporovatelů a pěstitelů. Žalno jest pozorovati jak dosud jsme málo pokročilými, a jak pokroku stavíme se v cestu. Až mladé naše pokolení doroste bude nás přísně za netečnost naší odsuzovati. Jak potom mnohý syn a mnohá dcera, již mohli nabýti pěstováním tělocviku pevného otužilého zdraví a lepého těla, budou odsuzovati netečnost svých rodičů, že nechali je vyrůstatí bez tělocviku, že nepojistili jim co člověku jest majetkem nejdražším: pevné zdraví, otužilou mysl.

Leč povšimněme si též druhé překážky pro cvičení mládeže není u nás dosti rozšířeno. Pravili jsme že překážka ta jest v nedostatečných prostředcích — jimiž mohou sbory sokolské snahy své uskutečňovati. Nedostatečnost tato ovšem především kotví se opět v netečnosti obecnstva, však jsou přece mezi námi případy, kdy sokolský sbor nevěnuje cvičení mládeže tolik pozornosti a nepřinese mu takových obětí k jakým by vystačil. Zavadou též bývají tu nedostatečné tělocvičny a cvičitelové nedosti obeznámeni se cvičením mládeže.

Tu opět nucení jsme poukázati jak u věci té počínají si Němci a jak my. Hlavně pokud se týče povolání cvičitelských jsou Němci daleko před námi. Vidíme-li, že u nás svěří se často cvičení mládeže síle úplně nezkušené, tu nesmíme se pak diviti, když rodiče nemají dosti důvěry, že děti jejich jsou v tělocvičně bezpečny před úrazem.

Jak často směřuje cvičení Sokolů jen k tomu, aby vynikli nepadnými a odvážnými cviky, tak se i stává, že v směru tom řízeno jest cvičení mládeže ku veliké škodě naší. Kdo byl někdy přítomen cvičení mládeže, jak se v některých tělocvičnách provádí, ten musí přiznati, že není žádného divu — pakli někteří rodičové obávají se dítky své do tělocviku posýlati, neboť tyto bývají za vedení nepovolného cvičitele mnohým nevhodným cvičením v nebezpečí vydávány.

Aby cvičení mládeže nabylo u nás žádoucího rozměru a aby dělo se řádným způsobem, k tomu třeba aby působilo se především na širší obecnstvo, by toto konečně nahlédlo nutnost pěstování tělocviku a pak aby sokolské sbory ze všech sil přičinily se k tomu, by poskytlly mládeži k pěstování tělocviku příležitost co nejvhodnější. Ti co sami na sobě dobrodiní tělocviku zkusili, měli by býti jeho nejhorlivějšími agitatory a ovšem že nemělo by býti jediného Sokola, aby nezasažoval se o to by cvičení mládeže bylo šířeno, by stalo se u nás v brzkou všeobecným.

Příklady výcviku a síly tělesné u starých Slovanů vůbec, Čechů pak zvláště.

Příspěvek k dějinám slovanského tělocviku podává Karel Vaníček.

(Otištěno ze "Sokola.")

Zabolep mne, když prohlížeje knihy, určené Č. O. S. pro knihovny jednot, přečetl jsem si "Dějiny tělocviku" od Gustava Pozdřeny. Ne snad, že by kniha ta nedostačovala, uchovej bůh, toho nechci říci, Č. O. S. doporučila ji jen po dobré úvaze, ale proto, že my Slované při tom velmi bledě jsme pochodili. Otevřete knihu tu, najdete hned na počátku zmínku o stopách tělocviku u Židů, Peršanů, Skythů, Maurů a Germánů — o Slovanech ani muk, jako by ti lidičky odjakživa jen za pecí leželi a buchy s mákem pojídajíce, pouze svaly žvýkáci tužili, břicho za boha majíce.

Teprve pozdě ve středověku vzpomíná spisovatel cviků tělesných také v Čechách v podobě turnajů, kdež správně připomíná, že staročeské "sedání" bylo *prastarým* obyčejem Čechů.

Má o šem za omluvu nedostatek pramenů dějinných, neboť starý Tacitus házel Slované do jednoho pytle s Němci pod firmou Germánů a slovanský dějepyt má velikou ještě práci před sebou, by méchanici tu jednou, ač bude-li tak vůbec možná, rozlišil. Za to však otec Herodot, objížděje kraje černomořské a podunajské, lepší pro nás zachoval zprávy, na místě nejednom se zmiňuje o vlastnostech různých kmenů slovanských, k nimž na památní pouti svojí přišel. Dle různých pramenů staří Slované byli velice hbití, náruživí tanečníci, přesmělí plavci a udatní bojovníci; jmenovitě to plál o Antech, na jižní Rusi usedlých, kteří prý byli postavy obrovské a myslí neohrožené. Jornandes (552 po Kr.) zove je národem nejstatečnějším. Prokopios píše o jejich nájezdech na carství řecké, jimiž ohrožovali až i sám Cařihrad (559, 596). Řekové rádi je najímali ve služby své a dle letopisu Agathia byli ve válce proti Peršanům dva vůdci Slované: *Dobrogost* (na moři) a *Vsegrad*.

Většinou najdeme Slované krátce odbyty asi takto: "Staří Slované byli národ tichý, orby a zpěvu milovný." Pravda sice, jest to pěkná stránka povahy slovanské, mýlil by se však, kdoby z toho soudil, na jakousi lenivost a vyplývající z ní chabost tělesnou.

Píšeť zajisté Šafařík: "umělť Slované, kde toho potřeba vymáhala, tak dobře a udatně se potýkati se zbraní, jako ledakterý nejcvičenější nepřítel jejich. Kdo by medle, povědom jsa běhu věcí lidských, tomu snadno uvěřiti mohl, že onino podmanitelé jednotlivých, pomezních čeledí slovanských, Sarmati i Celtové, Gothové, Vandalové, Avarové a jiní, dobrovolně krásné ty roviny Vislanské a Dněprové byli opustili?"

Už Tacitus cosi o Vendech namítá (totiž, že nosí štíty a jsou rychloběžní), z čehož na tehdejší udatnost a bojovnost jejich zavíratí lze: pozdější hodnověrné zprávy o povaze Luticů čili Viků na pomoří baltickém i Antů na Pontu, odpověď vévody Lovrety avárským posílům daná, vévodění Slovanů v armádě byzantských císařů, boje Slovanů s Řeky na Dunaji v Moesii, v Thracii atd. dostatečně vysvědčují, že takováto udatnost, cvičnost a vytrvalost ve zbraní nebyla účinkem pouhé náhody, dletem slepého, okamžitého zahoření k lupu a plenu, nýbrž žeť ona byla stálou a starobylou cnotí celého silného, neporušeného kmene, od praotců na syny zděděnou a ve dlouhé času koleji, ve mnohonásobných s cizojazyčnými putkách zkušenu a stvrzenou."

Jak známo, milovali staří Slované položení osad svých u vod a ve blatech nepřístupných. Voda byla jim druhým živlem, znali výtečně plovati a se potápěti, čehož užívali také k záchraně svojí, když nebylo jiného zbyť. Dovedli totiž položití se na dno vody a tam přečkati, až pronásledující vítězný nepřítel odešel s nepořízenou. Až k rákosnatému jezeru je vrahové stíhali a hle, tu v hustém rokytí přehajíc zmizeli, jakoby se

propadli. Vše prohledáno, nezůstalo místočka, kde by nepřesvědčil se nepřítel, všude oštipem či kopím štáraje — a zatím pronásledovaní leželi několik kroků dále ve vodě, dýchající pomocí třtiny, nad hladinu vodní vynikající. Nepřítel ovšem viděl třtinu, většinou se klátící, ale to si nepomyslel, že ta třtina jest dýchačí rourkou čiperného Slováčka, jenž brzo mu pádným oplatil mlatem tuto nucenou lázeň.

Že byli Slované od pradávna jezdcí výtečními, to přirozeno, vždyť byli bezprostředními sousedy rozených jezdců Skythů, na jejichž stepích proháněla se nesčetná stáda divokých koní. Ve krocení těchto byli Slované mistři, a tomuto umění císař řecký Basilioš I. (867 až 886) děkoval z veliké části — trůn císařský. Nevěříte? Hle, co praví dějiny: "Basilios pocházel z Macedonie, z rodičů slovanských; byl muž silný, obratný, vysokorostlý a hustovlasý, ducha neoblomného a rozumu bystrého. Silou svojí stal se miláčkem císaře Michala, u jehož dvora sloužil. Když pověstný jakýsi zápasník bulharský (v té době nebylo ještě dokonáno poslovanění čudských původně Bulharů) hrdými slovy Řeky na souboj vyzýval, postavil se mu Basilioš i mrštil jím v zápase tak prudce o zem, že bez mála ducha vypustil. Brzo na to utekl z konfren císařských kůň, jehož bujnosti žádný zkrotit nemohl. Basilioš to dokázal i stal se brzo po té komorníkem císaře, po jehož smrti vstoupil na trůn byzantský. Zemřel r. 886, proboden byv na lovu parohem jelena, neobyčejné velikosti." Neškodí připomenouti, by tento císař nebyl sto-tožňován se zlopověstným Basiliem Bulharobijcem, naopak on horlivě podporoval slovanskou liturgii.

(Nedostalo se mi bohužel tolik pramenů dějinných, abych mohl podati obšírný obraz světa slovanského po této stránce, jak bych si z celého srdce přál, věda, jak výtečně účinkuje četba takováto na povznešení mysli mládeže i dospělých, často pod dojmem událostí denních již již klesajících. Vznáším tedy snažnou prosbu na bratry odborníky v dějepise, nebo bratry jinak ke vhodným pramenům přístup majících, jest-li že již nikdo jiný práce další se nechopí, by neobtěžovali sobě podporovati mne výpisky ve směru, naznačeném ve článku tomto. Zvláště upozorňuji na středověké dějiny řecké (Jornandes, Konstantin Porfyrogenetos), dále Nestora Šafařka (Slovanské starožitnosti), ruské pověsti bohatýrské, srbské národní písně a pod. Jest-li že však někdo jiný, lepší mne, práce se chopí, pak rád postoupím mu veškeren materiál svůj; kde kovář buší, ustoupí kováříček.)

A nyní již přistoupím k dějinám českým. Nebudíž nikomu divno, jestli že první materiál podají nám pověsti naše a staročeské zpěvy hrdinské, v Rukopisu Královédvorském obsažené. Ani jedno ani druhé není směšno, jak by snad mnohý skeptik pohodlně odvětil: pověsti proto ne, že třeba byly znešvařeny různými přídávky pozdějšími, přece mají každá svoje jádro, s nímž i dějepisci sluší počítati (není zajisté šprochu, by nebyly pravdy trochu), a co se týče Rukopisu, o tom dávno ještě akta nejsou uzavřena. Však buď si jakkoli, v našem ohledu to nerozhoduje: byť vše falšováno bylo, staročeská síla jistě byla pravá, to dokazuje dnešní existence národa, na něžž málem po dva tisíce let již útočí různá sběh celého světa, ať si již Avari, Tataři nebo Němci.

Chci toliko jednoho vzpomenouti. Za oněch dob šedé dávnověkosti nerozhodoval rod a protekce, jako tak leckde dnes, nýbrž tehdy dáno pouze na důmysl vůdcovský a sílu tělesnou, která ve spojení s odvahou stavěla prosté rolníky od pluhu v čelo pluků.

Takovým samorostlým vůdcem, vzorem síly a důmyslu byl Samo, jehož obrovitá postava vyniká z mlh, halicích dějiny české před ním i po něm. On, to jistě Zábój, vyzývající národ proti vetřelým Frankům, jehož mlat, minuv hbitého Ludka, vrazí v mohutný kmen, by jej rázem skotil, Zábój, který rozlícenému Ludkovi hned v následující chvíli ukazuje, že i slovanská páže dobře se vyzná v zápase mečem, na němž si Luděk tolik zakládal, boje se patrně pádného mlatu, před nímž přece jsem na konec germánská, nadutá duše jeho uletěla do Valhaly. Však se i později báli českých mlatů...

Jen jako doklad prastarého cviku ve zbrani cituji ze "Záboje":

"Dva syny, jeffu hlasy
přecházesta v muska
vycházievasta v les;
tamo mečem i mlatem
i oščepem učista paží."

Však nejenom syni i dívky české v těch dobách šťastnějších hbitě a statečně vládly oružím. Rádi připustíme, že báj o dívčím boji jest v pravém slova smyslu bájí, ale jádrem jejím zůstane přece jen slušná dávka výcviku tělesného, jehož se dě vám českým dostávalo v době, kdy snad nebylo ještě národního vyšívání, ale více smyslu pro zdraví a zdatnost tělesnou, kdy nechodily sice Sokolky v kroji, jenž jim rozhodně nesluší, na slavnosti národní, kdy však tělo, nestřísněné vídeňskou šněrovačkou, tuženo jízdou, během a různým cvikem bohatýrským. Však co platny vzdechy, pojďme dále.

Tu máte dobývání hradu Kruvojova, jak si je dovolím citovati z básně "Čestmír a Vlasy":

"Ajta drva vysokorostlá v hustotě pod skalú
přiklonichu k pevné hradbě,
po drvech by se válely klády
nad hlavami vojem.
Aj pod nimi z přěda
postaví se silných muž k muži:
sie týkáchu druh druha širokýma plecema.
Drva vložichu na rámě,
přieč i v dél je spevnichu úžemi
i podstavichu sebe dle dřevce.
I vskočichu muži na sie drva,
rozložichu kopie po ramenú,
spěchu úžemi.
Vzskoči řad třetích na vteré,
čtvrtých na třetie
i pátých až k vrchu ku hradovu..."

Ejhle, skupinu pětípatrovou, jaký to byl základ mohutný, jaká to hbitost cvičenců — eh, chtěl jsem říci bojovníků v patrech! Pozoruhodná to ukázka starého tělocviku českého, o niž v neblahém sporu o Rukopis také pochybováno, ač v tělocvičnách našich bez pomůcek, dřevců a pod. dosti lehce skupiny troj- a leckde též čtyřpatrové stavíme. Na staré půdě slovanské, vlašských Benátkách, podnes cizinec žasne nad lehkostí, s jakou hbití potomci dávných Venetů staví skupiny pětípatrové, velice stabilní.

Nejvíce ovšem osvědčovala se hbitost a síla předků našich na honbách v českých pralesích, oplývající tehdy mohutnými zubry, medvědy a kanci. Praví zajisté pověst o silném Bivoji, jak chytiv živého kance, přinesl na plecech svých na Kazín a nemešší hrdinství připsuje se praotci pánů z Pernštejna, tehdy chudému uhlíři, jenž zkrotil divokého zuba, protáhnuv mu nozdrami proutek vrbový, za něžž jej knížeti na dvůr přivedl. Také Zdeslav v písni "Ludiše a Lubor" vychloubá se pradědem svým, jenž prý zabil divého tura.

Ale nejen v šerém dávnověku, i ještě později potkáváme se s takovými kousky hrdinskými. Tak píše bodrý Dalimil ve kronice svojí o Jetřískovi z Buškovic, jenž r. 1110 v boji proti Polanům zahynul, následovně:

"Byl mezi Čechy jeden jmenovaný,
junoch dobrý i velmi kázaný,
Jetříšek Buškovec to běše,
mezi hrdinami jako tuří roh slověše.
Ten divokú sviňu živu za uší jal,
— — — — —
na ščítě vepřovú hlavu přijal."

A vzpomenuv smrti jeho, píše o něm Dalimil dále:

"Blaze junochu dobrému
i u vieře (věrnosti) schovalému,
zbožie i rozkoš přestane,
jedno jmě dobré ostane."

Tak bylo v době, kdy civilizace a kultura neodkázala většinu lidstva do nezdravých lidomoren a kdy — odpusťte mi tu analogii — také jarohlavý tur a litý kanec nepoznali ještě vy-
moženosti teplého chlívka

U příležitosti této, kde zmínka jest o novém erbů Jetřiška Buškovce, budíž připomenuto, že starobylá podání o vzniku znaků různých rodů šlechtických hojný by podala materiál, nám vhodný. Vždyť hlavně jen silou, výcvikem tělesným a statečností stávali se z prostých zemanů šlechtici; aby si někdo za starých dob šlechtictví koupiti mohl, toho nebylo.

Postěžtilo se mi najíti následující výklady erbů:

1. Znak "Odřivous" (něm. Barpfeil). Památný erb, představující ret s knírem, proboděný šípem, jehož užívali rodové Sedlnických, Kravařů a Osovských; též výtečný náš Tóma ze Štítného měl ve znaku "odřivous". O vzniku jeho praví pověst: Saul Sedlnický byl malý, nepatrný, trochu křivě rostlý, ale udatný jako lev, podivuhodné síly a svižnosti. Svatopluk, velký kníže Moravský, rád ho mival při svém stole, ježto příroda to, co Sedlnickému ubrala na vzrůstu, vrchovatě nahradila přirozeným vtípem, ježž Saulovi uštědřila. Na Velehradě často byla hlučná sedání, k nimž i cizí rytíři rádi zavítávali. Jednou přijel též franský jeden rytíř, obrovité postavy a síly, dosud nepřemožený. Hrdě vyzýval květ šlechty českomoravské v okolí, však žádný před silou jeho neobstál, všichni padli. Svatopluk byl velice zarmoucen i ukončil turnaj, když tu ohlášen příjezd Sedlnického. Vída mocného panovníka tak sklíčeného, tázal se Saul po příčině, a zvěděv ji, přihlásil se ihned k zápasu s Frankem. Svatopluk se usmál, srovnáváje rozdíl mezi oběma zápasníky, ale vída pevnou odhodlanost Sedlnického, svolil k tomu, ale zápas měl býti až druhého dne, jelikož pro dnešek turnaj již ukončen.

Při tabuli posadil obřadník malého Saula vedle obrovského Franka. Když hostina byla v nejlepším, ptá se Svatopluk poslednějšiho: "Máš chuti, slavný vítězi, potýkati se tuto s naším Saulem?" Obr se rozesmál a vztýčiv se v celé velikosti svoji, úšklebně pravil: "Tu ropuchu zakrnělou rozšlápnu opatkem svým na kaši, nebo ji usmrťm jedinou šňupkou." "Tu máš tedy moji šňupku." vykřikl tímto úšklebkem bezohledným rozlíčený Saul, vyskočil jako kočka na obra, přidržel se levicí za týl jeho a pravicí rázem vyškubnul mu knír i s celým hořením rtem, takže zpurň obr, řva bolestí, klesl na zem. Od té doby Sedlnický zván byl "odřivousem" a obdržel od Svatopluka do znaku ret lidský s knírem, proboděný šípem. — Dnes vykládalo by se podobně jednání Saulovi Sedlnickému za zlé, však tehdy nebyli lidé ze tvarohu a pak, řekněme to zkrátka: Přišla kosa na kámen a Saul správně přilepil na hrubý pytel hrubou záplatu.*)

*) Nemohu si odepřít, bych tuto neuvedl nápadně podobnou v některých věcech historiku Kašpara Alapiče, ač spadá v dobu mnohem pozdější. Kašpar Alapič, sestřenec slavného hrdiny Mikuláše Zrinského, proslavil se v bojích proti Turkům; bylť mužik nepatrný, přihrbatělý, ale neobyčejně smělý. V šarvátece u Pešti dostav se odvážností svou mezi Turky, byl ohromnou většinou po zoufalém odporu udolán, ale pomocí svých krajanů a hlavně divokou silou svojí zase vysvobozen jest. Vypravuje se, že při této příležitosti, když mu již jeden janičar chtěl dát za své, druhý jej zdržel, řka: "Nestyďš se, tak malou žabu? Běž a ať se více neukážeš!" Načež prý, když odňav turecké mrtvole meč a kopí, vysekal se zase pomocí přátel a zvolal: "Pamatujte na tu malou žabu!" Když Ali Arslan 1562 Siget překvačením vzíti chtěl, byl Alapič opět obkřiven, ježto pak Turci více pozor svůj obraceli k obrovským postavám bána Zrinského a přátel jeho, Paprukoviče a Bačatiče, vyvázl zase s lehkou ranou i zúčastnil se pronásledování odražených Turků. Když pak Soliman sám k Sigetu táhl, přikvapil Alapič s 1500 muži na desetkrát tak silný předvoj turecký v noci a nuřivou prudkou porubal velké množství Turků, načež s hoj-
zou kořistí a mnohými zajatci vrátil se do pevnosti,

2. "Oderští z Liděřova" měli ve znaku mlýnské kolo prý na památku praotce svého, jenž na důkaz síly svoji zastavi mlýn, sáhnuv směle do kola. Podobného cosi vypráví pověst o praotci pánů z Kolovrat, jenž zarazil vůz knížete českého, ježž splašené sprežení ke srázu propasti unášelo, tím, že silou obrovskou zachytil kolo, a tak knížete od jisté smrti zachránil.

Rod pánů Rohojských z Rohožníka měl ve znaku černého jelena, bíle přepásaného. Předek jejich, knížecí myslivec Rohojský, vynikal prý totiž takou rychlostí, že jednou jelena v běhu přepásal šerpou svojí a vysednuv naň, tryskem s ním u-
jížděl, začež se mu dostalo zmíněného erbů šlechtického.

Zajímavý jest výklad znaku pánů Nigronů z Riesenbachu, pod kterým jménem skrývá se staročeský rod Černých. Ve válce proti Milánským nalézali se dva bratři Černí ve vojstě českém, ježž král Vladislav císaři německému na pomoc přivedl. Ve chvíli oddechu koupali se oba v potoce, když tu přepadla je jízdni hlídka Milánských. Nazí a beze zbraně jak byli, vytrhli Černí silně kůly z vody vyčnívající, jimiž tak se obáhčili, že nepřátelští jezdci nijak se jich nedovedli zmocniti, aniž jim mohli ublížiti. Velikým hlukem přivoláno vojsko české, v jehož čele sám císař Bedřich Rudovous. Nepřátelé tryskem ujeli, načež císař povolal oba statečné bratry k sobě. Nazí, jak je Pánbůh stvořil, postavili se před něho, by pasování byli na rytíře. "Bojovali jste jak obři v potoce," pravil císař (wie Riesen im Bach). Od toho přijali příjmy z Riesenbachu a dva nahé obry do štítu. Proto si ovšem ještě prosté jméno "Černý" povlaštili v "Nigroni" — inu, jak ostatní česká šlechta

Však vraťme se již ku svému výbornému Dalimilu. Vedle vedle Buškovce vzpomíná jiného ještě borce našeho, jímžž byl však Staňkóv, vyznamenavší se v boji s Uhry. Praví o něm někteří:

"Juž Čechové běžeche, Uhře za nimi tečeche:

Juřík Staňkóv sám je staví a své Čechy smrti zbaví.

Junoch jen divy prokázal, mnoho hrdinstva ukáza,

v krvi do leznú brodieše, kam se jedno obrátivše."

A později, když po zahynutí Přemysla Otakara rota Braniborská zemi naši pustošila, páhajíc ukrutnosti nebyvalé, tu vzpomíná Dalimil paņa Hynka z Dubé slovy následujícími:

"Hynek tak rány dáváše, ot rázov jak hrom hřiemáše,

mlatem helmy jim kováše, z nich světlý oheň preháše.

Kdykoli Braniboreci s Čechy se utkali, hned se vždy sebe tázali:

Vidíš-li tam z Dubé Hynka? Proti jeho rázóm naši helmi jsou
jak dýnka,

A jakmile ho uzřeche, nohy na ramena vzachu,

baby české se smějeche, Hynkem Dubským je strašichu."

Jako Hanibalem strašily římské matky neposlušné děti, tak i jméno Hynka z Dubé stačilo ku přestrašení nezvedených dětí matky Germanie. Však se to stávalo ne řádněm dosti často, že před Čechy utkali, ani je nespátivše. Neřeba mi připomínati pozdějších porážek křižáků u Tachova i Domažlic, kde pouhé řinčení vozů husitských a zvučný hlahol božích bojovníků obracel na útěk lůzu křižáckou, hodlající vyhladiti s povrchu zemského to nenáviděné plémě kacířské; jednoho staršího případu jen vzpomenu z r. 1164.

Tehdy král Vladislav vypravil se s vojskem nevelikým na pomoc uherskému králi Štěpánu III. proti císaři řeckému Emanueli Komnenovi, jenž v čele velikého vojska Dunaj překročil. Jak uslyšeli Řekové, že král český s vojskem se blíží, zanechali celého tábora i přepravivše se přes Dunaj, utkali, neboť šla již tehdy veliká pověst o slavné udatnosti Čechů. Pověsti té nabyli Čechové hlavně válkami v Italii, u Milána a Říma, kdež jen Odolena Střížovice a jeho slavného přeplutí řeky Ady vzpomínám. Mohl bych více vypravovati o hrdinství Čechů, o zabití obrovitého vůdce Milánských Dacia a j., ale nechci šířiti slov o válce proti svobodnému a svobodymilovnému lidu vlášckému, ježž bolestně dotýká se nás, vidoucích, jak vlastní panovníci naši pomáhali kví českou budovati velikost Německva

A r. 1188 psal v únoru císař Bedřich Rudouš z Mohuče sultánu Saladinovi list, aby navrátil Jerusálém křesťanům, sice že s nesčíslným vojskem naň přitáhne, že při tom vojsťe také Čechové budou a těch aby se zvláště bál, že jest to národ nad jiné bojovný, litý a zuřivý. To bylo tehdy — a dnes? Dnes nám to věru nikdo neřekne... Čechové za kříž do jednoho polehli v pouštích Anatólie a křesťanská Evropa se jejich potomkům za to odměnila — na Bílé Hoře...

Však nesmíme zapomenouti příběhu silného Benedy, jenž odehrál se v Mišni L. P. 1088. Byl pak Beneda znamenitý pán český, syn Juřatův, byl také velmi ušlechtilý a spanilý postavy a zmužilý, nad jiné statečný a v užívání zbraně vycvičený. Král Vratislav nepohodnul se s ním, načež on do Mišně ujel.

Když pak král Mišeň navštívil a slyšel, že by tam Beneda byl, poslal proň, aby k němu přijel pod příměřím a závazkem pokoje, což Beneda vděčně učinil. Kteréhož když ušel král, hned mysliti počal, kterak by jej do vazby dáti mohl. Bylo třeba statného reka odzbrojiti a to provedl král nehodnou lstí. Spatřiv totiž hrušku a jilec u Benedova meče zlaté, otázel se ho, řka: "Milý Benedo, prosím, pověz mi, co ten meč zmůže, když jsi jej dal tak skvostně ozdobiti?" A on řekl: "Králi, pane můj milostivý! Kdyby muž ve zbroji mlýnský žernov na přílbu si postavil, chtěl bych žernov i lebku a všecko tělo až do ledví tímto mečem jednou ranou roztlít."

Podívil se tomu král, chválil meč, i aby mu jej ukázal, prosil. A Beneda, nic zlého netuše, vytasil meč podal ho králi. Král, maje v rukou meč, vykřikl na komorníka svého: "Chyt se ho a svaž jemu ruce i nohy." Ale král zapomněl, že má před sebou Benedu. Ten chytil skočivšího po něm komorníka za jilec meče a vztáh jej, přetal komorníka v půli. V tom mohl ujíti statný Beneda, ale nechtěl. A tu král vlastním mečem jeho silně sekal, však jemu žádně rány dáti nemohl. Ale Beneda špatným mečem, jež komorníkovi byl vytrhl, na krále se obořiv, tři rány, však neškodlivé jemu učinil. Ten křik slyšce běželi někteří králi na pomoc. Nějaký pán, Cukata jménem, první přiskočil a Benedu nejinak než jako divokého kance oštěpem prohnal.

Král pak Vratislav pomstil se aspoň na mrtvém těle, jež kázal koněm po hustém křoví a trní vláčeti. Stydno věru vzpomínati jednání takového. Dnes po 800 letech, vidouce, kam nás Přemyslovci zavlekli, želeťi musíme, že domácí rod panovnícký tak se choval proti vlastním, obklopuje se na druhé straně dobrodruhy, sebrányi ze všech koutů svatě říše německé.

(Dokončení).

Náš orgán.

V listopadovém čísle "Sokola Amerického" zajisté každého čtenáře překvapily v zápiskách o schůzi Výkonného Výboru Nár. Jed. Sokolské následující řádky: "Pořadatel má býti požádán, by příště nedával do "Sokola Amerického" toho neb onoho Sokola, by přihlížel k tomu dávatí ilustrace odborné, to jest tělocvičné."

Nevím, co mohlo Výkonnému Výboru Národní Jednoty Sokolské podati podnětu, aby požádal pořadatele našeho orgánu, by nedával do něho vyobrazení toho neb onoho Sokola.

Nejsem sice žádný odborník znalý dopodrobna časopisu toho neb onoho, avšak nejsem jedním z těch, který snad časopisy odborné hečte. Nevím, že by snad odněkud byl přišel nějaký protest proti přinášení vyobrazení zasloužilých Sokolů v orgánů našem, či snad ona vyobrazení Sokolů provázená jejich životopisy v minulých číslech "Sok. Am." nestála za to býti nám příkladem k další činnosti sokolské zde v Americe? Či snad dokonce ani nejsou toho hodni mužové takoví, kteří nejvíce zásluh v nynější době o Sokolstvo mají?

Nechci zde, bratři Sokolové, šfítiti se o každé maličkosti, která snad nestojí za to, aby se o ní psalo, která bývá nám všem nepřijemná. Však hlasu musím pozvednouti, kdy nemáme na dále v časopisu svém býti seznamování s muži o Sokolství

zasloužilými, kteří nejen o Sokolství, ale i národu českému věrně slouží.

Výkonný Výbor Nár. Jed. Sokolské, který svěřil vedení našeho časopisu nynějšímu pořadateli, zajisté věděl napřed, komu tak důležitý úřad do rukou svěřuje. (P. r. Nikoli Vyk. Výbor, nýbrž poslední mimořádný sjezd N. J. S. v Clevelandu odbyvový ustanovil pořadatele t. l.) Vyk. Výbor, jakož i všichni Sokolové česko-američtí vědí snad velmi dobře, že není mezi námi přebytek členů znalých tak dobře sokolských poměrů, aby mohli řízení "Sokola Amerického" převzítí aneb snad lépe řídití, než doposud se dělo. Proto nevím, proč by měl pořadatel býti žádán, aby to neb ono do listu našeho nedával.

Jest tomu pět let, co stal jsem se Sokolem a pilným pozorovatelem i čtenářem "Sok. Amerického", i nenašel jsem v něm doposud za tu dobu, co by se do něho nehodilo nebo co bylo by nám na škodu i uznávám, že za všech okolností jenom pořadatel listu ví nejlépe, co do listu našeho patří a se hodí. Mně táne na mysl, že za nějaký čas může Vyk. Výbor požádati ten neb onen sbor, aby ten neb onen dopisovatel sborový neměl práva to neb ono do listu psátí, jak už, bohužel, měl na příklad bylo jednou a to minulého roku, od Česko Amerického Sokola v Chicagu zakázáno (pokud jsem byl členem Čes. Am. Sokola), třeba jsem měl ty výhody míti, které Nár. Jed. Sokolská každému svému členu poskytuje. Protož třeba, bratři Sokolové, hledět na to, by jsme požívali úplné volnosti v mezích stanov Nár. Jed. Sokolské.

Výkonný Výbor měl by přihlídnouti k znění stanov N. J. S. (hlava XIII.). Nemíním Výkonnému Výboru něco snad předpisovati co by dělati měl, jelikož pracuje s uznáníhodnou horlivostí, však chci zde poukázati, že přes dva roky tomu, co ani jedna cena na práci literární v oboru tělocvičném a sokolském nebyla vypsána, přes to, že tak se má dít každý rok, jak stanovy praví.

Nezapomínejte, Sokolové američtí, co nám stanovy Nár. Jed. Sokolské předpisují: to co jsme si sami vytkli za náš účel v této zemi!

Na zdar!

F. Krejčl.

Zajímavé číslice.

Máme v rukou statistický výkaz turněstva německého za rok 1890, ze dne 1. ledna 1891. Obrovská práce ta sestavena teprve v červnu, jelikož některé dotazníky došly až 1. června, 70 pak jich vůbec nedošlo. Prohlédněme si blíže číslice dotýčné.

Celkem jest 4763 spolků turněských se 421.726 členy vůbec, nutno však poznamenati, že v počet členů zahrnují Němci též t. z. "chovance" (od 14—18 let) v počtu 58.286, o kterouž číslici byl by počet členů po našem smyslu menší.

Nově založeno 313 spolků, zaniklo pak 59, z těchto nejvíce v Poznani a polských krajích vůbec, což bylo by znamením dosti potěšitelným. Počet žup rozmnožen o 2 nové, takže jest žup celkem 227 v 15 t. zv. "krajích".

Úhrnem přibýlo za rok 1890 33.213 členů, cvičilo pak vůbec 211.559 (50 procent); cvičitelů bylo 21.127, připadá tedy na 10 cvičenců jeden cvičitel.

Průměrem jde na 59 občanů jeden turněř, na 119 občanů jeden cvičenec (odpočítají-li se ženy, děti a starci, jest poměr 25 : 1). V zimě necvičí 527 spolků (11.5 proc.), vlastních tělocvičen jest 278, školních 865

Rádný záznam cvičební vede 3705 spolků (87 proc.) To jsou čísla povšechná, co však nás nejvíce zajímá bude, jsou číslice kraje rakouského (XV), k ně-

muž náleží 15 žup se 425 spolky rakouskými. (K Obci Sokolské ani jednotám moravským nebylo dovoleno přistoupiti.)

Ze zmíněných 15 žup jest v Čechách 8 a to:

	jednot	členů	cvičenců	cvičitelů
Severočeská, (Warnsdorf)	50,	6515,	2797,	282
Severozápadočeská, (Ústí n. L.)	34,	3488,	1545,	196
Labsko-úpická (Trutnov)	17,	1704,	711,	64
Na Horní Oharce (Falknov)	42,	5091,	2132,	222
Ještědsko-jizerská (Liberec)	74,	7439,	3035,	386
Vitavsko-labská (Litoměřice)	10,	1295,	520,	47
Šumavská (Budějovice)	9,	1023,	402,	37
Západočeská (Plzeň)	8,	944,	297,	35
Mimo to však jest několik spolků (4—6), nenáležejících k žádné župě: dlužno tedy připočítati přibližně	6,	2000,	900,	90

Úhrnem tedy čítají turněři v Čechách 250, 29 499, 12.339, 1369

Česká Obec Sokolská čítá naproti tomu v Čechách (i s jednotami nesdruženými): 172, 21.453*, 8197, 634

Jeví se rozdíl: 78, 8046, 4142 735

V království jest nás Čechů skoro 4 miliony proti 2 milionům Němců — čísla mluví. Ve všem jsme pozadu a to nejen absolutně, ale i percentuálně; tam poměr cvičenců k počtu členů vůbec jest skoro jako 1 : 2, u nás málem jako 1 : 3, Němci mají 1 cvičitele na 9 boreů, my teprv na 13. Jediné, v čem vykazujeme větší číslo, jest průměrný počet členů 1 jednoty, který se jeví počtem 183 proti 118 něm., tak že naše jednoty jsou průměrně silnější německých. To však dokazuje též, že Němci zakládají turněřské spolky i v místech mnohem méně lidí čítajících, často v pouhých vesnicích; u nás i větší města Sokola postrádají. Jsme pozadu . . .

(Sokol.)

*) Přírovnáme-li počet amerických Sokolů jichž jest všech na jisto přes 2500, k počtu amerických turněřů, jichž jest na 40.000, tu seznáme, že jsme zde — mimo svoji vlast — před Němci. Čítáme-li Němců ve Spoj. Státech 5.000.000 a Čechů 250.000 připadá na 125 am. Němců 1 turner, a na 100 Čechů am. 1 Sokol. V Čechách teprva as na 200 občanů připadá 1 Sokol; a dle toho jest poměrně dvakrát tolik Sokolů v Americe, než v Čechách.

Společný cvičitel.

Jest tomu již dlouho, co Výk. Výb. N. J. S. snaží se získati společného cvičitele pro všechny sbory k N. J. S. náležející, však dosud snaha ta nesetkala se se žádoucím výsledkem. Nezdaru tohoto jest upřímně litovati, neboť potřeba společného cvičitele, hlavně pro slabší sbory a ony nově založené jest velice naléhavou. Bez řádného vedení sbory zmíněné s těží mohou náležitě prospívati, nemajíce v středu svém sil, které by povinnost cvičitelskou mohly úspěšně zastávati. Máme dosti příkladů o tom, že mladý sbor, dostalo-li se mu hned v počátcích vhodné síly cvičitelské v krátkém čase zmohutněl, kdežto takové sbory, které třeba vstoupily do života se značným počtem členů a s horlivým nadšením pro věc naší, místo aby byly prospívaly, jen živořily neb dokonce i zanikly, nepopřála-li jim šťastná náhoda schopného a svědomitého cvičitele. Uvažujíce takovéto případy, musíme

se o to zasazovati, aby Nár. Jed. Sokolské byl zjednáni cvičitel v době nejkratší a to cvičitel, jenž by byl s to úloze naň vložené dostáti.

Jak známo, dosud nikdo ze Sokolů amerických se nepřihlásil za společného cvičitele a přece najdou se někteří mezi námi, již staví se na odpor tomu, by sem byl povolán cvičitel z Čech.

Není-li však mezi námi nikoho, kdo by úřad společného cvičitele mohl řádně zastávati, neb nestojí-li nikdo z našich Sokolů o to v úřad onen se uvázati, pak třeba, aby Výk. Výb. N. J. S. učinil znova různé kroky, aby společného cvičitele získal z Čech.

Víme dobře, že třeba jest nám za cvičitele muže, jenž by nejen uměl na nářadí cvičiti, ale který by dovedl též lásku k Sokolství i mimo kruhy naše vštěpovati i šffiti a muže takového lze nám jen z Čech získati, kde jak známo, zvláště v době poslední vše sokolská k znamenitému rozkvětu dospěla, čítajíc mezi své věrné hojně těch, kteří hotovi jsou přinéstí jí značných obětí.

Máme snad ještě v dobré paměti, že bylo N. J. S. značným prospěchem, kdy před několika lety postarala se o společného cvičitele z Čech a nyní nebylo by jinak. Však musili bychom býti ovládnáni všichni tím přáním býti pravými Sokoly, věnovati se upřímně té činnosti, jaká v jarých sokolských jednotách v Čechách se jeví; jinak ovšem když bychom se nechťeli řídití dle příkladu svých českých bratří, neměla by působnost společného cvičitele mezi námi žádoucího účelu, neboť tento vedle cvičení tělesných, musil by nás seznamovati i s cvičením ducha, musil by na nás působiti, abychom si osvojili všechny cnosti sokolské, což ovšem by se mohlo státi jen tenkrát, když by se u nás jevila všeobecná ochota a vůle pokynů a naučení společného cvičitele pilně si všímati a jimi se spravovati, když by tyto k povznesení pravého sokolského ducha mezi námi směřovaly.

My nesmíme se řídití mylným náhledem, že schopným cvičitelem jest ten, kdo umí nesnadná a odvážná cvičení vykonávati; možno že mnohý takový nemá o povinnosti cvičitelské ani pojmu; nám třeba za společného cvičitele Sokola vzdělaného v tělocviku, jak aby věděl, jak cvičiti po sokolsku jtné a jak je po sokolsku vychovávatí. A abychom cvičitele takového v úřadu společného cvičitele N. J. S. měli, jest již čas nejvyšší. Na zdar!

T. Vavřínek.

Sokol americký.

* Těl. Jed. Sokol Tábor v Chicagu přihlásila se za členu Nár. Jed. Sokolské. Na zdar!

* V *Den. Nov.* čteme: „Sokol Čech, nechce-li se do té doby než bude Česko-Národní Síň vystavena a účelům svým odevzdána, rozpadnouti, nucen byl postarati se o svou vlastní cvičírnu, kterou postaví na zakoupeném již staveništi na Smith ave., několik domů od Broadway a Wilson ave. Tím ztrácí patronát Č. N. Síně jednoho spolupracovníka, čehož v zájmu dobré věci želeťi sluší. A mimo to činí roztržka tato neblahý dojem — anať jest první trhlinou v dosavadní a tak pracně zbudované solidaritě.“

* V listopadové schůzi Sokolské Jednoty Blesk, v Baltimore, Md., povolila jednota tato na výlohy Národního výboru \$25 — co ročního příspěvku, připomenou zároveň, že v čase potřeby mileráda různé kolekce podnikne. V září povolila jednota ta \$10 — na Žižkův pomník v Příbyslavi. A mimo to pracuje plnou parou na sehnání fondu ku pomníku prvního Čecha Augusta Heřmana na Bohemia Manor.

* V Crete, Neb., položen byl základní kámen ku spojkové síni Těl. Jed. Sokol. Budova tato státi bude na 12. ulici a Biekle ave., měřiti bude 40x70 stopách, výška obnášeti bude 24 stop a náklad rozpočten jest na \$2.500.

* Těl. Jed. Sokol v South Omaze zvolila ve výroční schůzi pro příští rok následovní úředníky: Starosta, M. Boukal; náměstek, Fr. Těsnohlídek; tajemník, J. Moravec; pokladník, F. Vašák; výbor majetku, J. Vávra, J. Pavlík, a K. Holub; výbor zábavní, J. Moravec, J. Vampula, M. Boukal, F. Těsnohlídek a F. Šileny; praporečník, J. Vávra; náčelník, J. Pavlík a domácí správce, A. Budín.

* Těl. Jed. Sokol „Čechie v Chicagu rozhořla se počítati se stavbou vlastní síně v příštím jaru a usnesla uspořádati slavnost položení základního kamenu dne 5. června 1892. Dle smlouvy se stavitelem ujednané má býti stavba tělocvičny „Čechie“ do 1. září budoucího roku úplně dokončena a účelu svému odevzdána.

* O činnosti Těl. Jed. „Tábor“ v Kaledonii, Wis., dočítáme se ve *Slavii* následující: „Aniž by širší obecnosti bylo co známo, existuje v naší Kaledonii ode dvou roků velmi čilý tělocvičný sbor pod jménem Těl. Jednota „Tábor.“ Založen byl malým hloučkem pro tělocvik nadšených mladých mužů, kteří pod evičitelem panem J. A. Vojtiškem rychle pokračují a v okolí svém důvěry a přízně novému sboru dobývají. Schází se a evičí v české škole každého úterý a pátku. Sbor čítá přítomně asi deset evičících členů a má naději na brzké zmohutnění. Bujaré mládeže české má naše Kaledonie dost a není pražádné pochyby, že uchytí se jednou, myšlénka sokolská nalezne tam půdy úrodné. Kol nového roku uspořádá Těl. Jed. Tábor první svůj ples a rozvine pak činnost úsilovnou.“ Na zdar!

* Těl. Jed. Sokol v Chicagu povoleno místní městskou radou vyplatiti 6000 dollarů co náhradu za to, že před síní jmenované jednoty vystavěn viaduktní vjezd.

Tělocvična Plzeňského Sokola v Chicagu.

Plzeňský Sokol s chvályhodnou pílí a vytrvalostí pracuje již po několik roků, aby domohl se vlastní tělocvičny, v níž by rozvinouti mohli činnost, jaké jest schopen čítaje 350 členů,

které však dosud byly hlavně na závalu nedostatečné najímané místnosti za tělocvičnu nedobře se hodící.

Tato snaha Plzeňského Sokola doufáme, že v brzké době dojde žádoucího uskutečnění, neboť prvé počátky šťastně byly překonány zakoupením příhodných pozemků na Van Horn a Ashland av., kteréž již hotově obnosem přes \$10.000 byly zapláceny.

V tyto dny pak od 13. do 20. t. m. pořádá Plz. Sokol výstavu v Česko-Angl. Svob. Škole ve prospěch zbudování své tělocvičny, o kteréžto výstavě předem můžeme býti přesvědčeni, že setká se se skvělým výsledkem, neboť tento byl zajištěn přehojnými a cennými dary, jež vlastenci naši do výstavy té věnovali.

V čís. 6. v t. roč. t. l. přinesli jsme zprávu o přijatých plánech na budoucí tělocvičnu Plzeňského Sokola, jež vypracoval architekt J. Krčil a v t. č. přinášíme vyobrazení představující pohled na zmíněnou tělocvičnu, s níž jsme čtenáře t. l. byli popisem již v č. 6. seznámili.

Jediný pohled na toto vyobrazení snad postačuje, aby předsvědčil každého, že budoucí tělocvična Plzeňského Sokola bude opravdu důstojným stanem k pěstování ušlechtilých idealů

sokolských, že bude ústavem hodícím se k tomu, aby v něm vychovávána byla naše mládež a naše mužstvo dle zásad ryze sokolských.

Dosud v Chicagu, v němž žije přes 60.000 Čechů není řádné tělocvičny, neboť tak zvané sokolské síně před mnohými lety T. J. Sokol a Č. A. Sokolem postavené, nejsou pravými tělocvičnami, které by účelu svému mohly vyhovovati. V nich vyhraženo jest nejlepší místo pro sň taneční a divadelní, na druhém místě pak bylo pamatováno v nich na hostinec a sň zasedací, v poslední pak teprv řadě vzpomenu na tělocvičnu. Dle plánů na tělocvičnu Plzeňského Sokola jest v ní vykázano evičírně místo náležité, z čehož v zájmu věci sokolské srdečně se těšíme.

Jsmo přesvědčeni, že Plzeňský Sokol bude jako až dosud horlivě k tomu přihlížen, aby co

nejdříve do vlastní své tělocvičny se mohl přesídliti a v ní žádoucí činnost rozvinouti, i přejeme mu brzkého a úplného úspěchu v této snaze. Na zdar!

* Sbor Sokolek Těl. Jed. Sokol „Čechie“ v Chicagu truchlí nad úmrtím úkyně své, Sokolky Alžběty Mikšové, jež v věku 18 let s životem se rozžehala. Zesnulá narozena byla v Dalmar Iowa, kamž tělesné pozůstatky její z Chicaga převezeny.

* Těl. Jed. Sokol v Chicagu, jež s chvályhodnou obětavostí podporuje vždy každý důležitější a podpory hodný podnik národní, usnesla přispívati ročně \$25 k uskutečňování snah Národního výboru.

* Těl. Jed. Sokol v Milwaukee, kteráž nedávno zakoupila pozemky, na nichž hodlá vystavěti národní síň, pracuje pilně aby účelu svého v brzkém čase dosáhla. Výbor jednotou onou pro zbudování Národní síně zvolený, již pilně pracuje aby úkolu naň vloženému dostal. V svolání, jež výbor jmenovaný vydal k Čestvu milwanckému, vysvětlena jest potřeba Národní síně, v níž by česká mládež milwancká mohla býti vychovávána v duchu národním a zároveň obsažena jest žádost, aby každý Čech milwancký přispěl dle možnosti darem na výstavu, kteráž má býti ve prospěch zbudování Národní síně uspořádána. Dne 13 t. m. uspořádal jmenovaný výbor v české síni dýchánek, jehož čistý výnos připadne základu určenému k zbudování národní síně.

DOPISY.

V New Yorku, dne 3. prosince 1891.

Nepodáváje žádných náčelnických zpráv do „Sok Am.“, osměluji se tentokráté podatí zprávu obširnější.

Málokterá jednota může se honositi takou činností, jaká jest ve sboru našem. Překvapujícím zajisté jest vzrůst jednoty naší v době posledních šesti měsíců. Neustále kolísali jsme mezi dvouma sty členy; nyní čítá však jednota naše na 260 členů. První pondělí v t. měsíci má býti opět nových 19 členů přijmuto a tak málokterý měsíc uplyne, bychom neměli hezkou řadu čekatelů k přijetí. Tak zdá se, jako by život sokolský počínal nabývati zde půdy, jako by lid náš počínal chápati, že Sokol jest to, jenž stojí v zájmu vznešeného ideálu, jímž chce svůj národ povznést. Mám skutečnou naději, že jednota naše zastkví se opět na prvním místě počtem svého členstva. Kdo zná poměry našeho spolkaření v městě našem, kde přibývá námahy domoci se takového počtu členstva, jakým jednota naše se může vykáhati. Však doufám, že lid se pozná a že již tomu bude jednou přítrž učiněna, neboť zde stává dosti řádných spolků, na jejich úkor není třeba jiných zakládati a pentličkovati se za lichými účely, jen snad z pouhé fráze a ctižádosti a napomáhati k ubíjení se. Zabředl jsem příliš daleko a proto bude lépe, vrátím-li se k původní své zprávě.

V cvičiřnách našich jest nyní živo, zvláště v hořejší cvičiřně, kdež cvičí přes 50 členů pilně, 18 čekatelů a 83 žáků. V dolejší cvičiřně cvičí 15 členů, 10 čekatelů a 26 žáků. Tedy úhrnem cvičí v našich cvičiřnách 67 členů, 28 čekatelů a 109 žáků. V hořejší cvičiřně zastoupeno jest 6 družstev; v dolejší 2 družstva. Žáci cvičí v 9 družstvech; jich cvičiteli jsou: A. Jahoda, V. Hampl a J. Pavlík. Cvičiteli pro večerní cvičení pro členy a čekatele jsou: Ant. Jahoda, Jan Fingr, Jan Topka, Bed. Holub, Fr. Jícha a Jos. Hurt; vypomáhatel K. Řehoř. V dolejší cvič. J. Pavlík a K. Hrbek. K tomuto připočtu se náčelník a dva podnáčelníci, takže cvičitelský sbor tvoří 13 členů.

Cvičení vesměs jest uspokojující, provádí se s dosti dobrým úspěchem; jedině co nám schází, jest prostornější cvičiřna, neboť při nynějším počtu cvičících, ukazuje se nám býti tato malou. Však zde jest těžko získati místo, jež by nám vyhov-

valo a tak nuceni jsme čekati až bude postaven Národní dům, v němž snad nám bude vyhrazeno řádné místo pro naši cvičiřnu.

Před měsícem zavedl jsem novou dívčí školu v hořejší cvičiřně na jméno Těl. sboru paní a dívek a doufám, že i v tomto dodělám se úspěchu, neboť již školu tuto navštěvuje 19 děvčat a stále nová přibývají. Cvičeno jest prozatím jednou za týden. Také náš p. sbor slibuje nám blahodárné působení neb možno dnes již říci, že jest to nejsilnější mužský sbor mezi našimi p. odbory, čítá, e nyní 34 členů, jichž cvičení pod vedením Sok. Reindla jest vydatné a zdá se, že stane se nebezpečným sokem druhým p. odborům.

Náš dramatický odbor dodělává se též utěšených úspěchů. V neděli dne 28. listopadu sehráno bylo s dobrým úspěchem Jiříkovo vidění. A skutečně byli jsme také v Jiříkovu vidění, když ukázala se naše Nár. Budova býti malou vůči tak velké návštěvě, ačkoliv týž kus sehrán o 14 dní dříve dram. odborem Thalie v téže místlosti. Na příště dne 13. pros. dáván bude naším odborem Narcis. Na den díkuvzdání súčasnila se jednota naše sborově veřejného cvičení jednoty Fuegner v Long Island City. Ačkoliv v týž večer měli jsme se súčasnit též sborově posvácké zábavy Dobročinné vzděl. společnosti, tož předce mohou Sokolové dbáti toho více, když slíbíme se někam súčasnit sborově, tak by měli Sokolové toho dbáti a také přijíti, bychom vystoupili důstojně, neb máme-li stejná práva, mějmež též stejné povinnosti. Kdo nemůže již nic více pro jednotu svou učiniti, tož alespoň dbej toho, bys se alespoň jednou za čas do té čamary navlekl, bychom vystoupili co celek, neb to bude ta nejlepší agitace. Ze 260 členů bylo nás asi 30 a večer nebylo to o mnoho valnější, kde měl jednotě naší odevzdán býti diplom největší oblibenosti, dobytý při poslední výstavě. Necht' zardí se každý ten, jehož co Sokola nic jiného nevytáhne než jako při pohřbu stanovený trest jednoho dolaru.

Veřejné cvičení jednoty Fuegner sětkalo se s dobrým úspěchem, co se cvičení týče, ne tak pokud se týká návštěvy obecenstva, neboť celé odpoledne, jakož i večer bylo velmi deštivo. Sokolové New-Yorští zahájili cvičení, 1. družstvo na hrazdě a 2. na koni na šíř.

Cvičení na hrazdě bylo zdražilé, ač většinou obtížné, neb prováděny zde výkony 4. a 5. stupně, druhé družstvo provádělo společně cvičení na koni na šíř vesměs 2—3. stupně. Později vystředáno I. družstvo na kůň na dél a II. na bradla. Na to vystoupili Sokolové Těl. Jed. Sokol Fuegner v počtu 13 pod vedením Sok. J. Pavlíka, který již po delší čas sbor tento cvičil. Nejprve cvičilo družstvo toto na hrazdě. Provedeny tu 2 škelní výkony a 2 volné cvičení s pravou chutí. Ze všech nejlépe drželi se bratři Vančurové. Později cvičilo totéž družstvo společně cvičení na koni na šíř. Výkony jak na hrazdě tak i na koni, přijaty byly s hlučným potleskem. Kroužení kužely provedl Sok. E. Vejvoda, který vyvolal bouři potlesku přítomných. Později provedlo družstvo Sok. New Yorkského cvičení s tyčemi, jež se všeobecně líbilo; na to vystoupilo družstvo tamější jednoty s tyčemi. Ačkoliv vím, že vůle byla zde k provedení dobrá, přec mělo zde býti získáno více jistoty aneb raději voliti cvičení lehčího druhu, neboť činí to na pozoravatele trapný dojem, když z chyb se nevychází. Později provedené skupiny byly zdražilé a konány s jistotou. Myslím, že by prospívalo, kdyby před cvičením zahájil se program řečí, týkající se tělocviku a Sokolství.

Večer pak odebrali jsme se na posváckou zábavu Dobročinné vzděl. spol., kdež odevzdán nám diplom, ježž předseda Sokol J. Kadlec přiměřenou řečí přijal.

Na zdar!

Aug. Tesák.

V Chicagu, dne 6. prosince 1891.

(Z Česko-Amerického Sokola.)

Jsem povinen zmíniti se o novém vítězství sboru našeho. Ku konci měsíce října t. r. pořádala Matice školická výstavu ve

prospěch své školy. při níž byl zápas mezi sokolskými sbory o krásný obraz JUDr. Jana Podlipného, starosty České Obce Sokolské. Obraz ten jest mistrná práce Sok. Jos. Klíra, člena Plzeňského Sokola, a jest proveden v olejových barvách. V zápasu byl za každých deset centů počítán jeden hlas. Sbor náš obdržel nejvíce hlasů. Nejdéle zápasil s námi Sok. Slávský, však příčinám a obětavostí našich členů, zvláště Sokolů: Jana Němce, Jana Zasadila a Floriana Holka, dopadl zápas šťastně pro nás.

Naši cvičící členové velmi se zajímají o mezinárodní cvičení při světové výstavě v Chicagu. Němečtí turneři pilně pracují by závody ty staly se kutkem, a Češi neměli by býti pozadu. Není dosud zjištěno, zdali závody ony se odbývají budou, však čeští Sokolové měli by bráti větší zájem o věc tak důležitou. Sbor náš má zvolený výbor, který má ono cvičení mezinárodní vřele odporučovati a společně s německým výborem pracovati k jeho uskutečnění. Ve výboru jsou Sokolové: Dr. Fr. Patera a Dr. Fišer, kteří byli zvoleni asi před rokem a nyní přiděleni k nim Sok.: Florian Holec a Jan Krizan.

Naš říditel divadelní pan Jos. Lang založil svým přičiněním ochotnický odbor v sboru našem a sice pod jménem "Ochotnické Družstvo Čes. Am. Sokola". Před několika lety míval náš sbor dobře organizovaný ochotnický odbor, však v poslední době žádného nestávalo, což bylo sboru našemu velice na újmu. Ochotnické družstvo sestává téměř ze samých Sokolů, a jejich snahou bude, aby se co nejvíce zdokonalili pořádným poučných přednášek a přivedli české divadlo na vyšší stupeň.

Dne 8. listopadu uspořádal sbor náš divadelní představení "Kučec Benátský," kteréž bylo velmi zdražile provedeno, při velmi pěkné návštěvě. Naš říditel zasluhuje si uznání za jeho namáhání.

Na zdar!

J. Krizan.

V Long Island City, dne 5. prosince 1891.

(Z T. J. Sokol Fuegner v L. I. City.)

Na den děkuvzdání dne 26. m. m. pořádala naše jednota veřejné cvičení, při němž nám statně vypomáhala první a druhá četa Těl. Jed. Sokol v New Yorku, pod velením bratra Tesaře a bratra Jahody.

Prvá četa New Yorská zahájila cvičení na hrazdě a druhá četa na koni na šfí. Výkony jejich, zvláště první čty byly provedeny s největší elegancí. Po odbytém cvičení na hrazdě, nastoupila první četa ku cvičení na kůň na dél a druhá na bradla. Po skončeném cvičení New Yorských na náčiní nastoupily ku cvičení na hrazdě a pak na koni na šfí členové Těl. Jed. Sokol Fuegner, pod velením svého cvičitele Sok. Jana Pavlíka. Sokolové naši skládali účet, jak pokročili ve cvičení za tak krátkou dobu co jsou cvičeni schopným cvičitelem Sok. Janem Pavlíkem. Obecenstvo bylo překvapeno jejich pokročilostí a odměnilo je bouřlivým potleskem. Na to provedl kroužení kužely Sokol Vejvoda, člen New Yorské jednoty, jenž dokázal, že jest v tomto ohledu vynikajícím odborníkem. Dále provedli Sokolové New Yorskí prostocvik s tyčemi různě a bezvadně.

Na to nastoupili opět členové jednoty Fuegner k prostocviku s tyčemi a pak provedly skupiny, které byly výkonem skutečně vzácným.

Po cvičení rozproutila se krásná zábava, která trvala pozdě do noci.

Nyní jest náš zábavní výbor opět v činnosti, neb koná přípravy k našemu prvnímu selskému plesu, jenž bude odbýván poslední sobotu v lednu b. r. Doufám, že výbor se postará, by se zábava ta odbyla k uspokojení obecenstva.

Též záslužně zmíniti se o přičinlivosti Sokola Pavlíka v našem sboru. Br. Pavlík nás cvičil horlivě dvakrát v týdnu; též častokrát i v neděli s námi cvičení na všem náčiní provádí a obzvláště hledí k tomu, aby veškeré výkony prováděny byly řádně a s elegancí. A skutečně za tu krátkou dobu co bratr Pavlík nás cvičil, stala se velká změna u nás. Při cvičení jest teď vždy pořádek a členové, kteří teprv začali cvičiti při přechodu jeho cvičí tak, jako kdyby již dva roky cvičili. Členové již

děle cvičící, cvičí velmi pěkně. Patrně, že pokročili, což již dokázal Sokol Al. Vančura v závodech milwauckých. On pokročil pod cvičitelem Janem Pavlíkem tak, že dobyt sobě v oněch závodech místa čtvrtého vítěze. Lhůta bratra Pavlíka, našeho cvičitele V. V. N. J. Sokol. ustanovená již vypršela dne 15. m. m. Od té doby nás chce br. Pavlík až do nového roku cvičiti zdarma, začez nechť přijme již předem dík od jednoty naší. Doufám, že v příštím roce nás opětně někdy navštíví a něčemu novému naučí. Očekávám, bratři, že i nyní budete do jednoho cvičení navštěvovati a se statečně tužiti.

Na zdar!

Václav Vančura.

V St. Louis, dne 4. prosince 1891.

(Z Těl. Jed. Sokol v St. Louis.)

Již tomu tři měsíce, co jsem ničeho do našeho "Sokola Amerického", nenapsal, neboť nechtěl jsem ubírat místa potřebnějšímu pojednání o minulých závodech v Milwaukee. Nyní však opět chci tuto sděliti, jak si v jednotě naší vedeme. Mám za to, že mohli jsme z minulých závodů mnohému se přiučiti a ze zkušeností při nich nabytých k prospěchu svému čerpati, však většina z nás neřídí se tím a cvičení zase se vleče jako jindy bývalo. Jedině až opět nastane nutnost připravovati se k příštím závodům, tu v poslední chvíli dáme se horlivě do práce. To však není ta pravá sokolská činnost, která neší se jen závody řídit, nám třeba stále pilně a rovnoměrně pracovati ve cvičení, jak toho vyžaduje účel, za kterým cvičiti máme, totiž dosažení otužilosti tělesné i duševní.

V letní době, kdy byla vedra téměř tropická, tu bylo u nás čilo v tělocvičně, byloť před závody; nyní, kdy počasí jest velmi ku cvičení příhodné, činnost naše značně ochabla. Pamatují, že v letě nás bývalo v řadě až 38 členů a již jsme se počali obávat, že místnost, v níž cvičíme, bude pro nás malou. Však nyní dostaví-li se nás 20 ku cvičení, tu již se radujeme, že se nás sešlo hodně. Inu, bez dobré vůle a bez vytrvalosti nelze ničeho dokázati. Kdo jen z chvilkového rozmaru tělocvik pěstuje, ten dlouho při něm nesetrvá, ale také má z něho pak málo prospěchu.

V jedné z našich schůzí, odbyvané as před třemi měsíci rokovalo se po delší dobu, jak dalo by se docíliti, aby návštěva cvičení vzrostla, však ničeho u věci té nebylo podniknuto. Řeklo se tehdy, až závodníci se vrátí ze závodu, ti že cvičení jistě oživí i že pak více členů bude rádo pilně cvičiti, však naděje ta se nesplnila. Závodníci naši již jsou dávno doma, však návštěva cvičení místo aby byla četnější jest slabší. Co jest toho příčinou?

Nic jiného, než to, že mnozí z našich Sokolů nedovedou tělocvik náležitě oceniti, jinak by ani nemohli se jej vzdalovati.

I v návštěvě pořadových cvičení jevíme neobyčejnou línost. Každý náš Sokol dobře ví, že každé prvé poněhlí v měsíci jest pořadové cvičení, však málokterý se do něho dostaví. Následkem této netečnosti za celý rok mohla býti pořádná pouze dvě pořadová cvičení za účastenství pouze 12 a 14 Sokolů. Ostatní členové hověli si doma a myslili si, že se to bez nich také odbude.

Měli jsme také "medvědí" četou, jež čítala 13 členů a po nějaký čas pilně se tužila. Nyní ale členové její tak "zmedvědovali", že se ve cvičení ani neokážou. Patrně, že nevědí, jaký prospěch z pěstování tělocviku plyne, sic by si počínali jinak.

Chceme-li, aby nastal obrat k lepšímu, pak měli bychom pořádati poučné přednášky, v nichž by se vykládalo o významu tělocviku a tím poučení by byli nejen mnozí Sokolové, ale i širší obecenstvo by bylo tak seznamováno s našimi účely, což by nám muselo prospěti. Aspoň každého čtvrt roku měla by podobná přednáška býti uspořádána a já jsem přesvědčen, že by se mezi námi našli Sokolové, kteří by úkol přednášejících ochotně na se vzali. I ve cvičení žactva jeví se značná ochab-

lost v poslední době. Cvičí nyní dvakrát týdně hochů 42 a jednou týdně děvčat 22.

V dřívějších měsících cvičovalo žáků 52 a děvčat 35. Uvedli-li k tomu ještě, že návštěva členů ve cvičení byla 15 až 32 (medvědí četu též počítaje) a nyní přijde do cvičení sotva 20 členů, tu třeba vážně přemýšlet kam spějeme.

Cvičení členů vedeno jest náčelníkem Sok. Fr. Jeřábkem, cvičení žáků vedou střídavě vždy dva členové cvičitelského sboru po dva měsíce, tak aby každý nabyl u cvičení tom zkušenosti. Plat pro dva cvičitele žáků jest 88 měsíčně. V min. měsíci vyučovali Sokolové R. Prexler a Fr. Srnka.

Divadla jsme pořádky v tomto období již tři a každé s dosti dobrým výsledkem, za což si ovšem zaslouží plného uznání horlivý Sokol Fr. Reiner.

V poslední schůzi sboru našeho učinili jsme opět krok v před zvolivše výbor, který má se postarati o to, abychom pomohli si k příhodné cvičbě. Nyní cvičíme v místnosti naležající se v Národní síni Č. S. P. S., kterážto místnost však účelu našemu nevyhovuje. Vedle Národní síně Č. S. P. S. nalezá se prázdný pozemek ve výměře 35x140, jenž náleží sborům vlastním zmíněnou budovu a tento pozemek výborně by se hodil k tomu, aby na něm byla vystavena pěkná tělocvična. Náklad na tuto nebyl by tak veliký a při dobré společné vůli a shodě mohli bychom v krátké době se toho dočkati, aby tělocvična žádoucí byla postavena. Náš sbor jest též spolujatelem Národní síně Č. S. P. S. a tu máme za to, když bychom as dva neb tři tisíce dollarů nabídli fidejlitstvu jmenované síně k účelu postavení tělocvičny, že fidejlitstvo ono také by přispělo žádoucími peněžitým obnosem k její vystavění. Do výboru, jenž má se postarati o uskutečnění uvedeného podniku, byli zvoleni Sokolové: V. Šedivec, Ant. Čejka, Ant. Pešout, V. K. Tříška a Fr. Vrána. V příští podzim byla by uspořádána veliká výstava ve prospěch zbudování naší tělocvičny a když by výledek z této výstavy byl uspokojivý, pak byl by podnik náš zajištěn.

Ku oslavě 300 výročí narození Jana Amosa Komenského učinil sbor náš předběžné opatření, rozhodnuv společně se Slovanskou Lípou postarati se o to, aby ve významný onen den byla způsobem důstojným uctěna památka velikého našeho krajanu. Výbory, jež od obou jmenovaných spolků byly za tou příčinou zvoleny, zajisté se přičiní, aby uspořádána byla slavnost důstojná. Při příležitosti této slavnosti měli bychom my Sokolové všichni co jeden muž vystoupiti, neboť my na předním místě máme památku Komenského ctíti.

Kéž v příštím dopisu mohu oznámiti, že cvičení opět jest navštěvováno značným počtem členů. Na zdar!

Václav K. Tříška.

V St. Louisu, Mo., 10. prosince 1891.

Četl jsem úsudek časopisu Am. Turnzeitung o závodech N. J. S., jenž byl v Sokolu Americkém otištěn a v němž hlavně bylo poukázáno na špatné seskoky Sokolů a nedbalý příchod a odchod od náradí. Výtky tyto byly jistě oprávněné, posuzují-li dle našich cvičebních členů. Doufal jsem, že pořádek, který zde Sokol Pecivál ve cvičení zavedl, potrvá na dále, vsak opět je vše při starém.

Sokolové! Co platno jest nám hledati cvičitele, když nechceme dbáti jeho slov a následovati jeho příkladu? Co platno jest pak všecko namáhání cvičitelovo? Poznejme se již a napravme, co jsme v poslední době zanedbali. Nemyslím, že by musila býti ve cvičbě nějaká tuhá vojenská, nerozumná kážď, však pořádek, vzorný pořádek musí býti, chceme-li prospívati!

Doufám, že příštím rokem počne u nás lepší činnost, neboť bude se nám připravovati k mezinárodním závodům chicagským. Tužme se!

Tom. Ulrich.

V Omaze, Neb., 8. prosince 1891.

Již dávno neozval se žádný hlas z našeho Západu a jmenovitě z Omahy, kterýž, by v orgánu N. J. Sokolské zvěstoval zdejší činnost našeho Sokolstva,

Proto chápu se péra, abych vykonal svoji povinnost, ku kteréž látky se mi po tak drahném čase zajisté nedostávají nebude.

Žel však, že hlavní příčina, kteráž mi péro do ruky vetkla, jest truchlivou, neboť opět jeden na vždy vystoupil z kruhu našeho, Sokol Josef Drozda, řádný mladík, dobrý a přívětivý společník, odebral se na věčnost dne 29. m. m., nečítaje úplně 25 roků. Pohřeb byl na Česko Nár. Hřbitov za hojného účastenství, doprovoben by sborem Těl. Jed. Sokol a loží Jan Hus Rytířů Pythyových, ku kteréž co člen náležel, ku poslední své pouťi.

Nevím, proč v tomto okamžiku jsem podroben vlivu myšlenek stejných, jako jsem byl v okamžiku, kdy četné řady našich Sokolů přišly vykonalí poslední povinnost vůči svému bratru Jos. Drozdovi. Tu v pozorování různých obličejů zrcadlila se mi různost citů a smýšlení vůči Sokolstvu, tu snad nejlépe bylo rozeznati těch, kteříž jsou tělem i duchem Sokoly, od těch, kteří jsou jimi pouze dle jména.

Jsouť sice velmi často v Sokolu Americkém články, pojednávající o skutečných povinnostech a účelech Sokolských, však táži se, zda-li vzpomenuto toho procenta těch Sokolů, kteří si je ani přecítí neumějí, kteří jsou zahrnutí do této země již v útlém mládí aneb zde rození, příležitost neměli neb ji dokonce nevyhledávali, aby naučili se čísti a rozuměti citu českému. Pak zajisté tážeme se sami sebe, kde že jest příležitost ku povzbuzování takých mladíků a dívek, jichž počet v této zemi jest velmi četný. Zdaž neměli bychom jim již velkou část své pozornosti věnovati, ať již přináležejí ku sborům sokolským neb ne, neboť naši povinnosti povždy musí býti, přispívati ku povznesení každého.

Však ne jen to. — Pohledněme opět na ono procento těch, kteří čísti umějí, avšak přijdou-li k některému poučnému článku, tu jej buď úplně přehlédnou a pakli že jej skutečně čtou, tedy beze všeho zájmu, aniž by o něm přemýšleli zda-li v něm není něco obsaženo, co by mohli vztahovati na sebe, zda-li v něm není obsaženo něco poučného, co by mohli použiti ku svému povznesení. Při takovémto přemýšlení musíme přijíti k náhledu, že jest něčeho třeba, čímž upoutána byla by mysl jejich, že jsou skutečně jisté povinnosti, kteréž jim plniti třeba, že jest nanejvýše důležitě pěstovati jistý cvik, který jest mnohem důležitější tělocvik, a sice, že jest nezbytně třeba věnovati část svého času, cviku ducha.

Alespoň k částečnému doclení tohoto bych doporučoval přednášky a debaty. Vzal-li by se kterýkoliv účel sokolský za předmět debaty, zajisté že by mnohý v průběhu takové debaty počal chápati důležitost a skutečný účel Sokolstva, že počal by objevovati se mu stupeň, na kterémž teprve možno říci Sokolu, že jest skutečným Sokolem. Mám pevnou důvěru, že by v podobných případech mnohého pohnulo, aby se přičinil k vlastnímu povznesení.

A což teprve naše Sokolky. Jak mnohem důležitější jest ještě jejich úkol! A jak mnoho jest jich, které tuto svoji důležitost chápou a znají? Neboť od koho očekáváme, že nám vychová příští výkvět Sokolstva? A zdaž není tato otázka ve své důležitosti nedozírnou, neboť jak budou vychovány dívky, budou dle toho vychovávat i své potomstvo. Protož myslím, že i kdyby naše Sokolky braly účastenství v podobných přednáškách a debatách, zajisté že by našly mnoho příkladů, ze kterých by mohly čerpati vědomí důležitosti povinnosti své a zajisté že by mnohá pak přispívala horlivěji ku vyplnění úkolu na ní vloženého, neboť již pouhá vzpomínka na účely ty přivoditi musí přemýšlení, od kteréhož plným právem očekávati můžeme příznivější výsledek, od kteréhož též závisí naše čest a naše důstojnost.

Čtrnáctým dnem tohoto měsíce chystá se pro naše Sokolky opět příležitost, kde budou moci osvědčiti svoji bujarost a sílu, budeť se odbýpati závodění v přetahování všech zdejších národností v budově Colesseum. Tělocvična Jed. Sokol činí pilné přípravy a cvičení v pevné důvěře, že nezůstane pozadu za ostatní

mi, k čemuž povzbuduje ji nelíbené přání každého upřímného Čecha zde, aby dokázáno bylo i na tomto místě, že páže česká jest stejně mocná a schopná, jako kterékoliv jiné národnosti.

Na zdar!

Z. L. Podhajský.

V Chicagu, dne 4. prosince 1891.

(Z Čes. Am. Sokol California.)

Dosud ze sboru našeho bylo sporých zpráv do "Sokola Amerického" podáno, i chci tedy několik řádek napsati o naší činnosti. Přítomně připravujeme se k veřejnému cvičení, které uspořádáme v poslední den v tomto roce. Cvičení se bude o třech četach. Prvá četa Sokolů bude cvičiti na hrazdce a bradlech, druhá četa Sokolů na bradlech prostocviku a šplhání, třetí četa, kterou tvořiti budou naše žačky, bude cvičiti prostocvik. Též bude cvičeno žactvem o závod o pěkné ceny, které budou vítězům po skončeném cvičení odevzdány.

Pilnost členů našich u cvičení není takovou, jakou by měla býti, neboť ani ti, kteří podle stanov jsou povinni do 25 let tělocvičce pěstovati, nenavštěvují cvičení dosti pravidelně. Ano, právě mnozí z těchto mladých Sokolů, jsou ti nejnedbalejší. Navštívil jsem též cvičení sousední Těl. Jed. Sokol Fuegner a i u této jeví se táž liknavost členstva. Mám za to, že oba sbory jmenované, které působí v nedostatečné míře vedle sebe, mnoho by získaly, kdyby se spojily v sbor jediný. Při dobré vůli dalo by se to dobře provésti a pak mohl by se takto sloučený sbor snadno domoci vlastní, řádné a pohodlné cvičirny. Dosavadní rozbroje mezi oběma sbory nikterak ku větší cti sokolské nepřispívají a přihlížeje k tomu, že v naší části Chicaga česká osada jest pro dva sokolské sbory příliš slabá, jest nutno, aby-
chom se spojili v sbor jediný, má-li věc naše prospívati.

Na zdar!

Alois Krossman.

P. r. Kdo zná poměry Těl. Jed. Sokol Fuegner a Čes. Am. Sokola California, kteréžto oba sbory spolu sousedí, majíce cvičirny své v domech snad sotva na 60 kroků od sebe vzá-
lných, ten musí uznati, že přání Sokola A. Krossmana vyslovené v naduvedeném dopisu, aby oba jmenované sbory se spojily, jest přáním velice oprávněným, jež mělo by co nejdříve býti uvedeno v skutek. Oba jmenované sbory čítají dohromady sotva celé sto členů a tak ovšem každý z nich pro sebe jest jen slabým sborem, jenž nemůže nijak poněkud důraznější činnost vyvinouti, však kdyby oba se se spojily, tu by již tvořily sbor dost silný, sbor, který by mohl mnohem lépe pracovati za do-
máháním se cílů sokolských. Žel, že u nás všeho zdárnějšího působení hlavní překážkou obyčejně bývají hospody a tak jsou i v tomto případě asi hospody tou hradbou, přes kterou obě jmenované jednoty nemohou se spojit. Jest to pro nás veliké neštěstí, že u nás hospody mají tolik důležitosti, že často k vůli hospodě, k vůli tomu, aby hostinský měl lepší obchod zakládají se spolky, ne jen snad spolky sokolské, ale spolky vůbec. Pak ovšem za takových poměrů jest těžko žádati, aby se spojily spolu dva spolky, které své spolkové místnosti mají ve dvou hospodách. Jak by potom jedna z hospod, která by o svůj spolek přišla, mohla na dále prospívati?

Bylo by věru na čase, aby se naše Sokolství, které s hospo-
dou na dobro se nesnáší, již jednou se trochu vymanilo z vlivu, který tento obchod na některé z našich sborů má. K tomu ovšem především třeba, aby naše tělocvičny byly bez hospod, aby naše cvičirny byly úplně od hospod odloučeny. Tělocvična a hospoda dohromady nikdy se nesnesou, a kde jsou spolu pohromadě, tam jistě tělocvična a činnost v ní valně trpí. Jest to pro nás větším neštěstím, než mnohý z povrehných pozorovatelů si myslí, že jsme navykli pěstovati svoji národnost při pivě, i že nedovedeme se vyzouti ze zvyklostí, trávit mnoho času po hostinských místnostech. Jak bychom byli mnohem dále, kdyby celkem jen polovice toho času co našinci jest promrhán po hostincích, byla jimi obrácena k činnosti užitečné. A jak byli bychom my Sokolové mnohem dále, kdyby hned v počátcích byly sbory naše působily v ryze sokolském duchu,

nepodlehajíce onomu vlivu, který na každý spolek musí působiti ta okolnost, domáhali se uskutečnění svých snah na základě peněz, vydělaných při zábavách, v nichž se z vlastenectví častuje a z vlastenectví pije. Co na jedné straně se snažíme, abychom členy své a krajany své povznesli, povzbuzováním jich k pěstování idealů sokolských, dáváme jim na druhé straně příležitost k nepřislušnému vydávání peněz při různých zábavách, při nichž pivo hraje hlavní úlohu. V tomto ohledu měli bychom se domáhati nápravy, které jest již věru nutně třeba, chceme-li upřímně, abychom všichni co celek spěli k lepší dokonalosti, než dosud se dělo. Porovnáme jen poměry zdejší s oněmi v Čechách a musíme uznati, že jest na čase, abychom již něco v ohledu zmíněném činili. Ten nešťastný "bár" měl by býti u nás u všech na místě posledním. Vymaňení se z ovzduší hospody, mělo by pak býti u každé naší jednoty povinností na prvním místě položenou. Pak bychom si lépe rozuměli, pak bychom spíše k sobě přilnuli, i nebylo by tolik mezi námi třístění sil jako až dosud.

Máme za to, že k spojení Těl. Jed. Sokol Fuegner a Čes. Am. Sokol California na jisto dojde v čase nejbližším, je-li jen poněkud upřímné vůle a lásky k Sokolstvu v členstvu obou jmenovaných sborů.

Rádná schůze V. V. N. J. Sokolské v Milwaukee, Wis.

V Milwaukee, Wis., 2. prosince 1891.

Schůzi zahájil starosta A. Pittner. Nepřítomni byli Sokolové: K. Jiran, F. Kaplan a F. Eder.

Protokol z předešlé schůze byl čten a přijat.

Těl. Jed. Sokol Tábor v Chicagu, Ill. žádá o přístup k Nár. Jed. Sokolské. Jednatel oznámil, že o souhlas chicagských jednot bylo zadáno.

Těl. Jed. Sokol v New Yorku oznamuje, že uzavřela k V. V. žádné příspěvky k N. J. S. neplatiti za členy ku sboru přes dvacet let patřící. Uzavřeno jí oznámiti, že V. V. trvá na svém rozhodnutí v říjnové schůzi učiněném.

T. J. Česko-Americkému Sokolu v Manitowocu se má vy-
hověti stranu jeho žádosti o zaopatření koně a činek částečně na splátku.

Pro odbývání závodu východního okrsku v příštím roce hlasují.

T. J. Sokol, South Omaha; T. J. Sokol Milwaukee; T. J. Sokol Čech, Cleveland, Ohio; Česko Americký Sokol, Chicago; T. J. Sokol, Chicago; T. J. Sokol Podlipný, Detroit.

Proti hlasují: T. J. Sokol v New Yorku; Sokolská Jednota Blesk v Baltimoru.

Stížní výbor, kterému byla odevzdána záležitost ohledně dotazu T. J. Sokol z Chicaga, Ill., proč bylo vyplaceno \$18.50 předáku Sokolu Pectiválovi, sděluje, že V. V. jednal správně částečně následovav příkladu, již počatých při st. louisských závodech a předešlých.

Tentýž výbor, kterému byla odevzdána žádost T. J. Sokol Praha v Chicagu, Ill., v níž žádáno o zapravení výloh vyslance sboru, Tom. Vonáška, do svolaného mim. sjezdu N. J. S. do Clevelandu, O., doporučuje, by účet jeho znějící na \$32.00 byl povolen a k dobru oné jednoty na příspěvkách jim odražen, z ohledu na finanční poměry onoho sboru a též z toho, že kdyby bylo oné jednotě možno tenkrát zaslát jiného vyslance, byly by výlohy stejné.

Obě zprávy přijaty a schváleny a uzavřeno T. J. S. Praha připisati onu částku k povinnostem k N. J. S.

Slavnostní výbor závodní předložil následující finanční právu o závodech a výletu pořádaného ku krytí schodku patným počasím zaviněného.

Příjem:	
Půjčka T. J. Sokol Milwaukee na předběžné vydání. \$ 222.60	
Příjmy ode všech pramenů	2700.64
Úhrnem	<u>\$2923.24</u>
Vydání:	
Rozličné výlohy	\$1095.91
Oznámky atd.	266.50
Dekorace	75.00
Ubytování přeborníků	91.65
Nájemné z parků, síní a výlohy s tím spojené	510.02
Pivo, doutníky, víno atd	724.16
Splátka T. J. Sokol	160.00
Úhrnem	<u>\$2923.24</u>

K doplacení T. J. Sokol \$62.60.

K tomu má slavnostní výbor k požadování od rozličných pramenů.... \$59.70

Schodek..... 2.90

Po závodech jevil se schodek \$335.91, který byl zakryt. výdělkem při výletu až na \$2.90. — Účty byly prozkoumány zvláštním výborem T. J. Sokol zvoleným a nalezeny v pořádku.

Jednatel byl poukázán dopsat několika starším jednotám zda-li by mohly doporučení ze svého středu společného cvičitele.

Příjem:

T. J. Česko-Americký Sokol povinnost do	
1. července 1891.....	\$31.89
" " " " " část 3 1/4letí.....	23.11
Plzeňský Sokol, Chicago doplatek 2 1/4letí.....	52.81
" " " " " část 3 1/4letí.....	13.79
Sok. Jed. Blesk, Baltimore doplatek 2 1/4letí	10.20
" " " " " část 3 1/4letí.....	5.60
T. J. Sokol N. Y. 3 1/4letí	62.20
" " " " " časopis	9.00
" " " " " Fuegner L. I. City 3 1/4letí.....	4.20
" " " " " Tábor, Chicago vkladné	10.00
" " " " " Mladochech, Racine 3 1/4letí.....	7.00
Předplatné na "Sok. Am." od pořadatele listu	2.03

T. J. Sokol Praha (připsáno na povinnost).....	32.00
Úhrnem	<u>\$263.83</u>

Vydání:

Tisk a výprava "Sok. Am." č. 11. roč 13.....	\$60.28
Na účet jednatelův.....	3.01
Pražskému Sokolu za 60 výtisků cvičení na koni a poštovné.....	6.00
T. J. S. Praha za výlohy vysl. do sjezdu v Clevelandu	32.00
Úhrnem	<u>\$101.29</u>

Výkaz hotovosti.

Přebytek z minulé schůze.....	\$1018.12
Hotovost dnešního dne.....	1180.66
Na zdar!	

Petr A. Wančec, jednatel.

SPOLEČNÝ CVIČITEL

— pro sbory —

Národní Jednoty Sokolské se hledá.

Plat 50 dollarů měsíčně a cestovní výlohy.

Theoreticky a prakticky vzdělání cvičitelé buď některé z jed. not českých neb některého čes.am. sboru zašlete své nabídky jednateli Národní Jednoty Sokolské pod adresou.

PETR A. WANĚČEK, jednatel N. J. Sokolské,
1916 Gold Spring Ave. Milwaukee Wis.

Adresář Národní Jednoty Sokolské ve Spojených Státech.

VÝKONNÝ VÝBOR Národní Jednoty Sokolské v Milwaukee Wis.:
Ant. Pittner, starosta; Fr. Moudrý, místopředseda; P. A. Wančec jed., 1916 Cold Spring Ave.; K. Jiran, taj., 1115 Cold Spring Avenue; Frant. Kaplan, pokladník; J. Záhořek, P. V. Šisler, J. J. Šisler a Fr. Eder.

Česko-Americký Sokol, Chicago; J. Krizan, 178 De Koven St.
Plzeňský Sokol Chicago; taj. Čeněk Bolek, 548 W. 19th St.
T. J. Sokol St. Louis, Mo.; taj. Boh. Krása, 823 Allen Ave.
T. J. Sokol, Chicago; taj. Maleček V. 695 Loomis St.
Těl. J. Čechie Chicago; taj. Petr Churaň, 200 Augusta Street.
Těl. Jednota Sokol, Milwaukee, Wis.; P. Wančec, 1916 Cold Spring Avenue.
T. J. Sokol, Omaha; taj. Jos. Ráček 1315 So. 13th St.
T. J. S. Praha, Town of Lake, Ill., tajemník Josef Široký, 4737 Wood St.
T. J. Sokol, New York; tajemník Jan Černý 341 E. 74th St.
Klatovský Sokol, Chicago; taj. Jos. Harapát 970 VanHorn St.
Č. A. S. California, Chicago; taj. J. Nepil, 1202 Oakley ave.

Sokol Jed. Blesk Baltimore; jednatel V. J. Šimek, „Bohemia“, Broadway & Barnes Street.
T. J. S. Budivoj, Detroit, Mich.; taj. O. Kostka, 631 Antoine St.
S. J. Svornost, Morrisania, N. Y.; jed. T. Benšek, 3491-3rd Av.
Jed. Tyrš C. R. Sokol, Cedar Rapids, Ia.; K. Mojžíš 190 12. Av.
T. J. Sokol Fuegner, L. I. City, N. Y., J. Koutník, 76 Hunter Ave.
T. J. Sokol Čech, Cleveland, O.; taj. Fr. Krejzl 150 Croton St.
T. J. Sokol, So. Omaha, Neb.; taj. Jan Moravec 2009 20th Str.
T. J. Sokol Westfield, Mass. Tajemník Jan Wojtěchovský 118 Meadow Street.
T. J. S. Čecho-Moravan, Flatonia, Fayette Co., Tex., tajemník Jan Mikulanka.
T. J. S. Fuegner, Chicago; taj. Vác. Sedlák, 530 W. 25th St.
T. J. S. Podlípny, Detroit, Mich.; j. F. Masák 267 Humbolt Av.
T. J. S. Mladochech, Racine, Wis.; taj. J. Černý, 1201 Douglas Av.
T. J. Sokol, Wilber, Neb.; Taj. Jos. Melcer.
T. J. Sokol Žižka, v Bruno, Neb.; taj. Fr. Jungman.
Čes. Am. Sokol v Manitowoc Wis.

“SOKOL AMERICKÝ” časopis Sokolstva česko-amerického. Nákladem Výkonného Výboru Národní Jednoty Sokolské.
VYCHÁZÍ 15. KAŽDÉHO MĚSÍCE V MILWAUKEE, WIS.

Karel Štulík, pořadatel 126 W. Taylor Str., Chicago, Ill. P. A. Wančec, jed. V. V. N. J. S., 1916 Cold Spring av., Milwaukee, Wis.
Předplatné a veškeré dopisy pro “SOKOL AMERICKÝ” buďtež zasílány pořadateli.